

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Negyedévre 1 frt 25 kr.
Félévre 2 „ 50 „
Egész évre 5 „

Megjelenik minden szerdán
és szombaton

Egyes szám ára 7 kr.

Hirdetéseket felvesz s rendkívüli
olcsó áron közöl a kiadóhivatal.

SZABADSÁG

SZERKESZTŐSÉG

és

KIADÓHIVATAL:

Széchenyi-u. 45. sz.
a Gedeon és Társa nyom-
dája. Ide küldendők a lap
szellemi részét illető köz-
lemények, valamint az
előfizetési díjak, hirde-
tések, nyiltterek és rek-
lamációk.

POLITIKAI LAP. A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT KÖZLÖNYE.

Egyes példányok Falkenstein S. dohánytőzsdéjében, Nagy Lajos, Groszmann J., Gubás F. és Hesz Jenő fűszerkereskedésében Groszmann J. antiquar-üzletében, kaphatók

A választások tisztasága.

Mint a nagy városok nyomorának megbúvó fészkeiben, a hol 10—12 emberre való helyen 100—200 ember nyüzsgő s kapkodja egymás elől a levegőt: a milyen a bűn és nyomor ezen undorító tanyáinak a levegője, éppen olyanná lett, éppen az ezredik év nagyobb dicsőségére, a magyar politikai közélet atmoszférája is.

Soha ez a nemzet politikai erkölcsiben mélyebb fokra nem volt még süllyedve, mint a minő fertőben most tengeti életét.

Olyan a közmorál súlyedtsége, mint a minő az opium-evők gyilkos szenvedélye: kifelé nincs út belőle, csak egy biztos vége van, a nyomorult módon való elkórhadás, elpusztulás.

Fennen dicsekszünk ezredéves multunkkal és van is rá jogunk. Mert az ősök, a dicsők mindig szívükben hordták a hazát s a haza boldogulásának szent eszményképét.

De vajjon van-e jogunk dicsekedni a jelennel, annak a dicső múltnak napjainkban való folytatásával, a mának a szellemével és cselekedeteivel?

Nincs és ezerszer nincs!

A magyar közélet odáig süllyedt már, hogy a hatalom képviselői, közöttük még olyanok is, a kiket sem tehetség, sem műveltség nem emel ki a tucat emberek sorából, szemöldökük mozdulataival dirigálják a fő nélkül repkedő legyek módjára ostoba szavazó gépeket.

A nép pedig, a melynek kezében volna a döntés, hitében megfogyatkozva, anyagilag elszegényedve, ezer zaklatás és hivatalos pressió nyomása alatt jobb elemeiben elfásult, közömbössé lett; sálakjában pedig közönséges árúczikké aljasodott, mely hit nélkül, lelkesedés nélkül, elv nélkül, czél nélkül bocsátja rendelkezésére szavazatát a többet ígérőnek.

Fájdalom fogja el szívünket, ha meggondoljuk, hogy a magyar nép, mely természetes értelmességére nézve még rövid idővel ezelőtt is páratlanul állott a föld kerekiségének minden népe között, 1867 óta a kormánypártok alávaló vesztegetései, — kinzó zaklatásai és jogfosztogatásai következtében odáig süllyedt, — hogy ma már ritkaságszámba megy hazánkban az olyan választókerület, a hol csakugyan választásról, az eszmék és meggyőződések jogos mérkőzéséről lehetne szó s ne a szuronyok hatalma, a pálinka és a bor észvesztő gőze s a

judás-pénzek lélekmarkosó kincse s a hatalom székében ülők ezer furfangos és erőszakos mesterfogása döntené fel az igazság mérlegét.

Ezek az elaljasodott állapotokon volna hivatva segíteni az a törvényjavaslat, a melyet most tárgyal az országgyűlés.

De vajjon segíthet-e?

Fájdalmas meggyőződésünk, hogy: **nem!**

A létező nagy bajokon tételes törvény nem segíthet, mert az nem teremtheti ujja a társadalmat.

Magának a közgondolkodásnak kell megváltoznia, az *egyéni becsületességnek* kell teljesen azonosnak lenni a politikai becsülettel, hogy valamelyes kedvezőbb változás létrejöhesse.

A legnagyobb szellemiségeink közül éppen az a balhit való, a mely hazugul különbséget tett az *egyéni* és a *politikai becsület* között s míg az egyéni becsületnek legalább a *látszatát* igyekeztek megőrizni, addig a politikai élet kérdéseiben *minden becsületet szabadosnak tartottak.*

Ha tehát tiszta választásokat akarunk, a társadalmat kell első sorban megtisztítani a bűnös és álnok fogások, erőszak és vesztegetés elveinek további gyakorlásától.

Az igazság az, hogy *ha a ma tanácskozó képviselőház minden egyes tagja az egyéni becsületesség teljes őszinteségével akarná, hogy legyenek tiszta választások, akkor sem a kuriai, sem a parlamenti bíráskodásra nem volna szükség.*

De mert az eddigi eljárással szakítani nem akarnak, „vakulj magyar!”-ként törvényt hoznak újra, hogy lehessen mit megszegni és kijátszani.

Főleg kijátszani!

Erre már is hagytak búvóajtót maguknak, midőn nem minden, csak egyes vitás választásokat utaltak a kuriai bíráskodás hatáskörébe.

Olyan ez a kuriai bíráskodás, mint a nagy-kőrösi szentelt víz: se árt, se használ.

Legyen tehát egygyel több palástja a kormány gonosz praktikáinak!

Grotius.

Herman Ottó városunk országgyűlési képviselője, a képviselőház szombati ülésén e tárgyban a következő nagyhatású beszédet tartotta:

Herman Ottó beszéde.

Visszatekintve parlamenti multamra, mely ma holnap 17 esztendő tiszta, előttem áll az, hogy valahányszor a kuria bíráskodása, akár határozati javaslat formájában, akár másképp került a ház elé, én ellene voltam, ellene szavaztam és ellene fogok szavazni most is. Midőn ezt kijelentem, kérem a t. házat, ne méltóztassék azt sem makacsságnak, sem önféjűségnek venni, mert valójában hosszas gondolkodás és érett megfontolásból eredő meggyőződés az, hogy ezt a törvényjavaslatot Magyarország képviselőháza, mely a nemzet bizodalmaiból ül itt, nem fogadhatja el.

Mielőtt én érveimet kifejteném, ki akarom jelenteni, hogy ez a törvényjavaslat nem lehet olyan, a melyet így vagy úgy pártszempontból kelljen latolni. Nem kérdés, hogy az ellenzéken a választások során miért és mennyi volt a sérelem, mert volt és komoly sérelmei voltak: nem lehet latolni azt sem, hogy az eddigi kormányok mennyire éltek vissza hatalmukkal, mert vissza is éltek, még pedig súlyosan, hanem ezt a pártok felett állva kell discussió tárgyává tenni, azért, mert itt nem határozunk a legközelebbi választások eldőlte felett, hanem egy súlyos alkotmányjogi kérdés előtt állunk, amelynek következményei nem fognak a legközelebbi jövőben megnyilatkozni, hanem majd éreztetik magukat a messze jövőben is.

Igy lévén meggyőződve, én az én felszólalásomban valahányszor módom volt e kérdésben nyilatkozni, mindenkor kimondottam, hogy én már azon egy körülménnyel fogva sem szavazom meg sem a törvényjavaslatot, sem a határozati javaslatot, mert a história és az élet fejleményei arra tanítják a társadalmat mindenütt, hogy a kié a hatalom, azé a bíró. Én ezzel az én kijelentéssel csak az utolsó alkalommal is a ház felzudulását hívtam ki magam ellen, de ez a felzudulás nem ingat meg engem ebben a meggyőződésemben, mert ez tény és bizonyos. De t. ház, avegyük már most elő az érvelést magát. Ha z ember az egyes államok történetének fejlődési menetéből indul ki, tisztán és világosan kivehető az, hogy a legszörnyűbb katasztrófák, a legkegyetlenebb dolgok onnan keletkeztek, hogy a hatáskörök és hivatáskörök össze zavartattak. (Helyeslés a szélső baloldalon.)

Ha pedig ez igaz, pedig annak kell lenni, kérdem a t. háztól, miként szolgálthatja ki egy testület, a mely itt a nemzet bizodalmaiból ül — megengedem, hogy ez a bizalom nem nyilatkozik meg úgy, a mint megnyilatkoznia kellene, de az elv megvan — hogyan szolgálthatja ki belügyét egy oly közegnek és egy oly fórumnak, a mely ennek a testületnek nem tagja, melynek megalakulása lényegesen különbözik ettől? Hiszen a kuria összealkotása mindenkor az illető kormány befolyásától függ, tehát kinevezett akkor, a mikor a képviselőtestület maga a népképviselői rendszer alapján választott testület.

T. ház! Már magában véve ez a megkülönböztetés is arra bír engem, hogy ennél a különbségnél fogva elutasítanom azt, hogy a kurianak engedjék hatáskör ennek a háznak belügyébe. De tovább megyek t. képviselő-

selőház és azt kérdelem, hogy honnan és mi módon fogja venni az a bíróság, a melyről azt mondják, hogy teljesen objektív, mely semmivel fenyegetve nincsen, honnan fogja venni a bizonyító adatot és anyagot arra, a mi a választásnál nemcsak nálunk, hanem világszerte kardinális pont, t. i. a megbízhatatlan bűnökre és bűncelekményekre nézve a bizonyítékot. Mondja meg nekem a ház bármely jogásza, hogyan és miként lehet bebizonyítani a szerzte üzött vesztegetést; a presszióknak ezer és ezer módját?

Erre a bírói bizonyítékot előterjeszteni nem lehet, mert ezek a bűnösek úgy terjednek, mint a myasma, úgy annyira, hogy nincsen semmiféle eljárás, a mely azokat bírósággyalgyal bebizonyítaná, hogy csakugyan vannak, hogy bírósággyalgyal latolgathatók, per szerinti ítélethozatalra meg is érlelhetők. A t. előadó ur kímélte, hogy a Curianak hivatottsága és megbízhatósága a következőkben rejlik: ezek a curiai bírák már az élet alkonyán állnak, előttük már semmi sínesen, nem állnak a szenvedély behatása alatt, ők tehát ítélethozatalra a legsúlyosabb dolgokban is teljesen az u. n. bírói függetlenség védelme alatt. Készakarva használtam azt a szót, hogy „u. n. bírói függetlenség védelme“ alatt.

Én nem ismertem, t. ház, soha kuriai bírót, a ki óhajtott volna, hogy őt választási dolgokban vizsgálattal, vagy ítélethozatallal biztassák meg. A dolog nagyon természetes. A kuriai bírót az illető hatalmon levő kormányok ajánlatára a korona nevezi ki. Már ezen egy körülménnyel fogva is rendkívül nehéz annak a kuriai bírónak, a ki a kinevezését elfogadta, ellene fordulni annak a hatalomnak, a mely hatalomnak összes érdekei a választásban vannak összpontosulva és a hatalom megtartására nézve pedig a többség elnyerésére. T. képviselőház! Én egyenesen a kuriai bírák lelkiismereti szabadságának védelmére szólalok fel, a midőn velök együtt, legalább azokkal együtt, a kiket ismerek, mondom, hogy fordítsa el a magyarok istene a kuriától ezt a kesersó kelyhet! De még más szempontból is lehet ezt a dolgot megbirálni és megítélni.

A t. képviselőház, a mint látom, pártkülönbség nélkül óriási többséggel el fogja fogadni általánosságban ezt a törvényjavaslatot és tegyük hozzá, hogy talán sikerül, hogy részleteiben is meg fogja szavazni. Ekkor mi következik? Ez a törvényjavaslat át fog küldetni a főrendekhez, a törvényhozás u. n. második faktorához és itt kezdődik első fok a hatáskörök összezsavarásának, még pedig a legveszedelmesebb formában. Mert azt kérdelem én, hogy egy még ma is feudális alapon álló, születési joron szervezett testületnek, a melyet mindössze avval újítottak fel, hogy jó viselkedésű kinevezett elemekkel is megszaportították, mi köze van a nép bizodalmasából itt tanácskozó testületnek belügyeihez?

De még ennél is több, t. ház. Annak a főrendiháznak, abszolút semmi beleszólása sem lehet, mert ha lehet, hát akkor tessék egyszermind ennek a háznak házszabályait is a főrendiház elé terjeszteni és megkérdezni, vajjon a méltóságos és nagyméltóságú uraknak tetszik-e a házszabály, igen vagy nem? S a midőn majdan a főrendiház meg fogja mégis kegyesen szavazni, hogy hogyan szabályozza ez a választott képviselőház a maga belügyeit, akkor a törvényjavaslat oda kerül a korona elé, a mely ezt a törvényt majd szankcionálni fogja. De mi ennek a konzekvenciája?

Az, hogy ez a korona, a mely ezzel a választott képviselőházzal a szuverénitásban osztozkodik, ennek a szuverén testületnek belügyeibe beleszól. Ez az összezsavarás. No hát, t. ház, én ennyit bizton tudok, mert tapasztalás áll előttem, hogy itt csakugyan kardinális és nagy bajok vannak, hogy ezeknek a bajoknak tulajdonképeni kuforrására kell menni, mert hogy a mi választási rendszerünk rossz és korrump, hogy tele van bűnökkel és türhetetlen dolgokkal, azt ma senki tagadni nem fogja. De akkor, t. ház, az a kérdés áll előtérben, hogy hát miben gyöke-

reznek ezek a bajok, nem máról, nem Nyit-ráról, Stomfáról, Giráltól valók, hanem ezen bajok folyton-folyvást meg voltak és a mi a legnagyobb baj, folyton-folyvást fejlődnek és nagyobb mértékben mutatkoznak. Gróf Apponyi Albert t. képviselőtársam tegnap azt mondta, hogy meg kell változni a kormányzati szellemnek. Én tudok kellő súlyt fektetni a kormányzati szellem irányára és arra is, hogy az ő megváltozása körülbelül milyen hatással lehet egy adott társadalomra. De mondott gróf Apponyi Albert még mást is; egyetlen egy szóval érintette. Azt mondotta, hogy a közjogi helyzete az országnak és természetesen parlamentjének is bizonyos befolyással van. Hát ez is igaz, de én már most le fogom vonni konzekvenciáját is ennek a két dolognak.

Honnan van az, hogy az a kormánypárti szellem rossz? Honnan van az, hogy a közjogi helyzet is érezteti magát? (Halljuk! halljuk!) A dolog egyszerűen úgy áll, hogy a kormányzati szellem és vele a közszellem nem alakulhat át sem a tisztaság, sem az igazság érdekében mindaddig, míg egy bizonyos, adott társadalom, vagy egy adott állam nem úgy áll itt, mint önczel, hanem úgy áll itt, mint függelék, kapcsolatban más államtestekkel, a melyeknek érdekei az ő érdekeivel sokszorosan, politikailag, közgazdaságilag és mindenképen ellentétesek. A ki tekintetbe veszi azoknak a politikai öröknek és faktoroknak a fejlődését, kulminálását és letűnését az u. n. alkotmány-helyreállítás óta, az tisztán láthatja, hogy soha, semmiféle körülmények között, semmiféle nemzetnél nem fejlődött annyi kancsal mézárós, mint Magyarországon: férfiak, a kik Bécs felé néznek és Magyarország felé ütnék és mindig a magasabb politikai érdekét és magasabb politikai ratiót tolják előtérbe. (Ugy van! a szélső baloldalon.)

És a ki szorosan és szigoruan veszi azt a közszellemet, a melyet most a magyar társadalmon végig tapasztalhatunk, az épen ennek a folyton ingadozó jellemű proceszusznak minden téren lehet tanuja. Én már nem csak ez alkalommal, hanem máskor is mondtam. Soha kizárólagosan a magyar nemzet érdekének szempontjából, hanem mindenféle tekintetekre való szempontból intéztek a nemzet minden ügyei; minden, legyen az pártpolitikai, vagy társadalmi, vagy bármi, oly tekintetek alatt, a melyek, fájdalom, nem a nemzet érdekének a tekintetei.

Ez egyszerűen rövidre foglalva azt jelenti, hogy én abban a közjogi viszonyban s mindaddig, a míg Magyarország nem önálló és független, hogy önálló jellemek is fejlődhesenek, a választási visszaéléseknél sehol semmiféle igazi javulást nem várok.

De t. képviselőház, ez csak tagadó álláspont; tudom, hogy vannak számosan erősek és előkelők, a kik ezt a nézetet nem vallják, sőt multunknál fogva nem is vallhatják. De jogosan kérheti a t. képviselőház és kérheti a társadalom is, hogy ha én vindikálom ennek a háznak ebben a kardinális dologban, a választások tisztaságában, a kérvénnyel megtámadott választásoknak elbirálásában a bírói tisztet és nem akarom belevonni ennen a háznak a beléletébe sem a kuriát, sem semmiféle a házon kívül álló testületet, tehát mit kell tenni.

Épen annál a körülménnyel fogva, t. képviselőház, mert a sulypont azon fekszik, hogy a választási visszaéléseknek tulnyomó nagy része bírósággyalgyal be nem bizonyítható, ez egyszermind rámutatott arra az utra s arra a módra is, a mely az egyetlen, a mely csakugyan segítséget nyújthat. Hiszen, t. képviselőház, mit jelent az esküdtzéki intézmény? Az esküdtzéki intézmény nem jelent és nem jelenthet mást, mint azt, hogy ott, a hol a körülmények találkozásából tisztességes, komoly, józanészű embereknél, a józan latolásból attributum keletkezik, az az attributum dönt és csak akkor bizatik a bíróra a konzekvencia levonása.

Nos, t. képviselőház, az bizonyos, hogy a

magyar országgyűlés képviselőházának igazolási és a választások felülbirálásának apparátusa is jurszerű; itt is összeülnek a tagok, a mint megválasztattak, tekintet nélkül arra, hogy jogászok-e vagy nem és az előadó által kifejtettek alapján minden tag kényszer nélkül alkotja meg magának szabad latolással az attributumot, mely szerint az ügyet magában eldönti. De az a kiművelt apparátus és methódus, mely azután minden téren és mindenkor a legravasabb fondorkodással is rajta van, hogy azokban a bíráló bizottságokban, melyeknek tagjai e helyen esküt tesznek, hogy pártatlanul fognak eljárni, mondom, mindig a hatalmon levő párt legyen többségben, ez lehetetlenné teszi az igazság győzelmét.

Ha tehát javulásról van szó, t. ház, ha az komoly akarata a t. háznak, — a mint kötelessége volna is, — akkor gondoskodni kell egy jurszerű eljárásról és összealakulásról, melyben megvan emberileg az, hogy az esküt senki meg nem fogja szegni és így az igazság legalább emberileg megközelíthető lesz. Én tökéletes, abszolút igazságot társadalmi téren nem ismerek, de kötelessége minden nemzedéknek és kornak, hogy legalább annak lehető megközelítését megkísérelje.

Ezek után t. ház, bárholgy latoljam az előttünk fekvő törvényjavaslatot, melynek kardinális hiánya, hogy csak a kérvénnyel megtámadott választásokat volna kész kiadni a bírói eljárásnak, holott tudva van, hogy ezek száz és ezer körülménnyel fogva csak egy töredéket alkotnak s hogy a visszaélések tömege a választások egész során ismétlődik, hogy tehát azok a súlyos vétségek, mulasztások és bűnök megtorlatlanul maradnak, mindez együttvéve, hozzáadva a parlament suverénitálásának szempontját is, de azért is, mert én, mint választott képviselő semmiféle fórum beavatkozását a ház belügyeibe el nem fogadok — kivéven, mely engem a házon kívül cselekedeteimért jogosan von bírát alá — és látva azt, hogy van mód, a dolog másfelé szanalására, mindez arra indít, hogy ez alkalommal is kijelentsem, hogy általánosságban sem fogadom el a törvényjavaslatot.

Borsodvármegye ünnepe.

Borsodvármegye hazafias közönsége is meggyújtá a honszeretet lángját a millennium oltárán, melynek füstje tisztán, harmonikusan szárnyalt föl a véghetetlen magasságba. Borsodvármegye lakóinak keblében is megdobbant a szív, e hó 1-én ünnepi érzelmektől eltelve, ünnepi ruhába öltözve, a megye székházában összegyűlt s diszközgyűlést tartott. A megye sok századév óta vezetett jegyzőkönyvébe beigatták ezt a nagy mondatot: „Magyarország ezeréves állam!“

Öröm és büszkeség tölti el szívünket, hogy hazánkkal együtt ez a mi nagy multtal bíró vármegyénk s már a honfoglalás első évétől szerepet játszó Bors öröke szintén megérhette az új ezredév kezdetét. Örömmel és büszkeséggel jegyezzük föl, hogy a Borsodvármegye közönsége által tartott diszközgyűlés, melyen a bizottsági tagok csaknem kivétel nélkül mindnyájan jelen voltak, úgy külső fény, mint belső tartalom tekintetében méltán sorakozik az ezredév örömeire eddig rendezett fényes ünnepekhez.

A vármegye házában nagyterme ünnepi diszt öltött. A megye főbb tisztviselői, előkelő bizottsági tagjai diszmagyar ruhában jelentek meg. Ott láttuk teljes díszben a borsodi bandérium tagjait is festői öltözetükben. A karzat összes ülőhelyeit ünnepi ruhába öltözött hölgyek foglalták el, diszes koszorut képezve az alant hullámozó közönség feje fölött. A kép érdekességét nagyban emelte az, hogy a helyőrség tisztikara is nagy számban jelent meg s a fess katonai egyenruha igen jól festett a fekete szalon, a fényes papi és a magyar diszöltözet között.

Tizenegy óra után báró Vay Elemér főispán a közönség hangos éljenzése között

foglalta el az elnöki széket s valóban megkapó szavakkal nyitotta meg a közgyűlést. Ezután báró Vay Béla főrendiházi alelnök a következő gyönyörű beszédet mondotta:

Méltóságos Főispán Úr!

Tekintetes bizottsági közgyűlés!

A magyar nemzeti büszkeség szól belőlem, midőn ma, Borsodvármegye bizottságának millenniumi diszközgyűlésén szót emelek!

Igenis büszkék lehetünk mi magyarok és büszkék is vagyunk! büszkék: multunkra, jelenünkre és jövőnkre!

Büszkék vagyunk multunkra; mert ha eredetünket csak a népvándorlás korszakára is visszük vissza, úgy találjuk, hogy a népvándorlás népei csak futócsillagok, rohanó üstökösök voltak, melyek a mint feltűntek, felragyogtak, épen oly hirtelen el is tűntek s feledésbe mentek, míg a magyar — midőn mint üstökös tűnt fel a Kárpátok felett — letelepedve e bérczövezte négyfolyamu hazában, rögtön fényes nappi változott s helyben maradva, már ezer év óta fénylik és tündöklök itten s osztja szerte áldásos melegét!

Igenis, mert a magyar nemzet soha sem volt zsarnok, soha sem volt önző; sőt mindig szabadelvű volt. Megkivánta magának a kellő szabadságot, az alkotmányt, már első fejedelmei alatt is, de azt szívesen megosztotta mással is, meg a meghódított népekkel, meg azokkal az idegen népekkel, melyeket később hivatott be a magyar alkotmány védelme alá, csak azt kívánván tőlük, hogy jó honpolgárok legyenek, hivei az alkotmánynak s az alkotmányos fejedelmnek. Sajnos, de igaz, hogy e tekintetben nem mindig váltak be az idegen népek! Jó tettért azonban soha se várunk halált s a jót, a helyest mindig csak magáért a jóért, a helyesért kell cselekednünk; hiszen a napnak éltető sugarai is egyformán szokták megvilágítani a szépet és a rutat, az erényt és a bűnt!

Mit szóljak a nemzet ezredéves történetéről? Ily hosszú idő alatt voltak a nemzetnek dicsőséges és nagy napjai és boldog korszakai, de voltak titáni harcrai és gyászos belviszályai is, melyek vérbe-lángba borították a hazát s gyengítették a nemzetet. Büszkék lehetünk azonban arra, hogy mindannyiszor, midőn veszélyben volt a haza, megszűnt a pártviszály; s a haza ismét és ismét mentve lőn!

Büszkék lehetünk arra is, hogy annyi baj, viszály és háboruk között a magyar nemzet mindig megértette az idők intő szavát a kellő hatásra s hogy szabadelvűségének köszönhető az, hogy a francia forradalmak által mindenütt előtérbe tolt szociális kérdések minket kevésbé érintettek. Igenis, mert az igazság és méltányosság érzete s az igaz szabadelvűség adta meg nálunk a nép alsóbb rétegeinek azon jogokat, melyeket másutt csak vérrel szerezhettek meg!

És így történhetett az, hogy egységesnek, nagynak és hatalmasnak találta a nemzetet az 1848-iki szabadságharcunk — melyre mindnyájan büszkék vagyunk — hiszen azon nagy napokban mutatta ki a nemzet szabadságérzetét, hazaszeretetét, egységét, áldozatkészségét és vitézségét!

Ezek a mult büszkeségei! És a közel jelen?

Hát nem telik-e be szívünk büszke önérettel, ha visszagondolunk a 48 utáni gyászos évekre, melyekben alkotmányunk szűnetelt. Sohasem volt a magyar oly egy, oly kitartó és oly jó hazafi, mint az ötvenes években.

De viszont büszkék lehetünk arra a józan honfiai mérsékletre is, melyet Deák Ferencz vezetése alatt tanusított a nemzet, midőn alkotmányunk élvezetét visszanyerve, azt bölcs mérséklettel gyakorolta, mintha az soha meg nem szakadt volna és azóta folyton és ernyedetlenül fejlesztette azt és mindig szabadelvű irányban!

Végre, nem legnagyobb büszkeségünket

képezi-e az, hogy ez időkben a magyarok Istene adott nekünk egy oly fejedelmet, ki megértve a magyar nemzetet, mint első magyar ember állott a magyar alkotmány erős talapzatjára, példát adva nekünk, hogy miként kell alkotmányosan munkálkodni, az alkotmányt megszilárdítani, jogokat megtartva, köteleéseket is hiven teljesíteni, az igaz szabadelvűséget gyakorolni s a magyar hazát nagygyá és boldoggá tenni! Nagy fejedelmünk! koronázott apostoli magyar királyunk! Te vagy jelenünk! Te vagy a magyar nemzet büszkesége!

Ily mult s ily jelen után büszkén tekintünk a jövőbe s Vörösmartyként „Népek hazája nagy világ“, hozzád bátran kiáltunk: ily büszke mult, annyi hős küzdelem s ily győzelmes jelen kéri és követeli nemzeti életünk elismerését.

Im, meghívtunk titeket, — im, előttetek ezredéves kiállításunk, — nézzétek meg azt s látni fogjátok, hogy létérti küzdelmeink között sem feledkeztünk meg művelődésünkről s hogy abban a kor színvonalán állunk! Mi kevesen vagyunk ugyan, de bátrak és erősök! és érezzük, hogy képesek vagyunk betölteni azon szerepet, melyet a gondviselés nekünk szánt, hogy erős bástya legyünk a még meg nem állapodott kelet s a civilizált nyugat között; — s miként eddig is mindig rajtunk tört meg a kelet felől jövő veszély: — úgy mi vagyunk és leszünk azon aranyhíd, melyen a nyugati civilizáció kelet felé halad.

Népek és Nemzetek! Im, nézzétek és jegyézzétek meg magatoknak három színű zászlókat: — fent a veres, mely azt jelenti, hogy hazánkat lángolóan szeretjük s azt vérünk árán is meg fogjuk tartani! Közül a fehér, — tiszta szándékunkat, barátságos jóindulatunkat jelenti. Végül a zöld: Istenbe vetett hitünk a remény, hogy Széchényi szavai szerint: „A magyar nem volt, hanem lesz!“

Az éljenzésektől gyakorta megszakított beszéd oly lelkesedésbe hozta a rengeteg számú közönséget, a milyen lelkesedést a megyeháza falai között régen tapasztaltunk. Báró Vay Béla igazi temperamentumos szónok, a ki lélekből beszél és lélekhez szól.

Utána Léway József vármegyénk volt alispánja, hazánk koszorus költője tartotta meg remek ünnepi beszédét. A beszéd így hangzik:

Méltóságos Főispán ur!

Tekintetes közgyűlés!

Sohasem volt talán nemzetünk viszontagságos életében esemény, akár békés napok, akár harczviharok idején, mely annyira áthatotta volna egy érzellemmel a szíveket, mint ezer évi fennállásunknak jelen dicsőséges ünneplése.

Bármerre tekintünk e széles hazában, napok, hetek óta még mindig és mindenütt a hála oltárai füstölögnek körülünk. A legkisebb falu, a legalacsonyabb kunyhó sem marad ihletés nélkül. Mindenová vetődik a felmagasztaló öröm és önértzet egy-egy sugára s gyermekek ajkáról is folyvást hangzik a dicsőítő szózat.

Nem is egyetlenegy nap mulékony csilámu ünnepe ez. Ünnepe nekünk ez az egész esztendő, mely alatt bőséggel áradozik hazafias érzelme ennek a nagyszívű nemzetnek, mely egykor vitéz, kegyes és igazságos fejedelme, Szent László király halálát is nem egynehány rövid napig, hanem három évig tudta siratni.

Ott voltunk ugyan már mi lélekben ama magasztos ünnepélyen is, midőn nem rég Mátyás király templomán, Felséges urunk és Felséges asszonyunk, a királyi család tagjaival együtt a nemzethez csatlakozva, egybeolvadt hálaimát rebegtek a mindenhatónak ezerévi fennállásunkért. Meghatva szemléltük azon lélekemelő ünnepet is, melyet székvárosunk hazafias lakossága néhány hét tel ezelőtt szentelt az ezredév emlékének.

Borsodvármegye törvényhatósága azonban amaga részéről e terem falai közt óhaj

hangot adni ünnepélyes érzelmeinek. Mintegy saját családi tűzhelye mellett akar kegyelelesen foglalkozni ezredéves multunk emlékeivel. Hiszen ki is ünnepelhetne most méltóbb jogon és méltóbb okon, mint a vármegyék, melyeknek életgyökere szinte a honfoglalás korába nyulik vissza, melyeket, mint kezdetleges szirtdarabokat simítottak és idomítottak az évszázadok hempelygő hullámai, míg belőlük az alkotmány védbástyái alakultak, tisztes tanui, előmozdítói, majd védelmező erős szervei a nemzet közéletének? És még közöttök is nem első sorban hivatott-e az ünneplésre a mi kedves Borsodunk, melynek földje színről-szinre látta egykor a honfoglaló hősöket, melynek szeme előtt hallgatag fenségben vonulnak el most a régmúlt idők képei: Árpád diadalmas serege a mint a Sajón átkelve, síkjainkon megpihen, Bors vezér, a mint a fejedelemtől nyert eme tündéri szép vidéket birtokba veszi és saját nevével örökíti, majd a sajoin gyászos ütközet épen azon a téreken, hol egykor a honfoglaló vitézek tanyáztak és annyi más emléke a duló fürgetegeknél, melyek hazánkon átbogva, e vármegyét is érintették!

Teljek el szívünk mély kálával a gondviselő isten különös kegye iránt, hogy nemzetünket, vármegyénket ezer éven át védelmezte és megtartotta. Változzék templomá ez a terem, és oltára körül magasra lobogjon honszerelmünk lángja. Olvadjanak egy imává szíveink, hálaérzellemmel a multért, esedező reménnyel a jövőért, ő hozzá, a mi istenünkhöz, a magyarok istenéhez!

Mert az ő kezét ismerjük fel ezeréves multunk folyamán.

Az a pár százezernyi lovas sereg, mely ezer év előtt Ázsia fensikjairól a Kárpátokon át ide özönlött, bámulatos gyorsasággal vetette itt meg a lábát. Akár a szomszéd vándornépektől szorítva, akár a nyugati császár segélykérő felhívására, akár Attila hunjainak regés emlékei után indulva jöttek, egyszerre honn találták itt magokat. A maroknyi nép, mint isten választott népe, előkészülve és tömörítve erős önbizalommal villogtatta meg fegyverét Pannonia földjén, hozva magával természetének ritka tulajdonait: az ellenállhatlan vitézséget, a függetlenség és szabadság szeretetét s a józan ész és bölcsesség drága adományait; sőt hozva vérszerződésileg lerakott sarkköveit az alkotmányos fejedelemségnek is.

Nem ideiglenes birtokának tekinti a meghódított földet, melyet csak ki kell zsákmányolnia; hanem jogos és állandó tulajdonának, melynek már haza nevet ad, melynek göröngyéből ébred soha el nem alvó honszeretete. — Emberies bánásban részesíti, sőt keblére öleli a meghódolt népcsaládokat, — meghagyja a szabadoknak szabadságát, — az előkelőbbeknek földbirtokot osztogat s mintegy társul fogadja őket. Harczot kedvelő ösztönei eleinte rablókalandokra ragadják s réme lesz a szomszéd tartományoknak; de egy nagy vereség Augsburgnál észére téríti: kalandvágját visszafojtja; törekvése forduló pontot ér; békét hagy szomszédainak, a kik nyugodtan, sőt örömmel látják, hogy félelmes társuk immár belügyeinek rendezésére fordítja figyelmét s hogy a nyugati keresztényiség fölvétele által belép a körülete élők népek azon erkölcsi közösségébe, mely előtte is megnyitja utját egy addig ismeretlen magasztos irányu fejlődésnek.

De ez a fejlődés nem esett saját nemzeti alaptulajdonainak és jellemének rovására. Mindig megóvta eredetiségét és függetlenségét. Nem érvényesülhetett az ellen se a német, se a görög befolyás, se a pápai hatalom. Intézményeit, igazgatásának és honvédelmének szervezetét, a maga lelkületének és jellemének követelménye szerint alkotta meg s az életre bizta azok bővebb fejlesztését. Ujtási viszketegeből el nem dobtá a régit, de viszont nem zárta el fülét az idő hangos intése előtt. Meg nem szűnő harcrai közt hatalmi körét olykor

messzire kiterjeszté, olykor szűkebbre kellett vonnia; de szabadságát, függetlenségét s államalkotó szerepét a négy folyam hátrái közt, soha föl nem adta. *Magyar akart lenni mindig s ez az erős akarat, mint élő örökség, szállt nemzedékről-nemzedékre.*

Ez élt mi bennünk az Árpád királyok elhunytát követő ötszáz év zivatarai között is, midőn nemzetünk hajóját a hullámok hol szédítő magasra emelték, hol mély örvénybe sodorták, de soha szét nem zúzhatták. Nagy Lajos és Mátyás koronájának fénye csakhamar elborult az utánok feltörő külső és belső zavarokban; de hatását folyvást érzette és őrzötte a magyar nép lelkiismerete. Mohácsnál megnyilni látszott sirunk; de szélről visszarántotta a nemzetet az eszély és a szívós kitartás és arra bírta, hogy szilárd fennállásának biztosítékát egy hatalmasabb szomszéd szövetségében keresse.

Mindig fogékonyak voltunk a műveltség iránt; ipar, kereskedelem, művészet reánk is éltén hatást gyakorolt. De hogyan szentelhetjük volna teljes erőnket a béke műveinek, midőn szemünket folyvást az órhelyekre kellett függesztenünk és kezünket szüntelen kardunk markolatán kellett tartanunk? Örömmel fogadtuk a szellem megújulását, a lelkiismereti szabadságot; de hogyan élvezhetjük volna áldását teljes mértékben, midőn annak gyökérszárait is vérrel kellett öntözgetnünk?

Védfal gyanánt oltalmaztuk kelet rohamai ellen a nyugati műveltséget és a keresztényiséget, de magunk szükségünkben segélyt még a védetteknél sem találtunk.

Sokat eltűnt, sokat elfeledett ez a nemzet, de önmagáról, a maga létföltételéről, nemzeti mivoltáról, szabadságáról soha meg nem feledkezett. A királyi önkény tulkapásai ellen, az aranybullával felelt, később is, megtámadott jogait fegyverrel védte és sarkalatos törvényekkel biztosította.

Ha elragadta is olykor természetéből eredt lobbanó heve, mértéktartásra és a hiba jóvátételére bírta később a józan megfontolás. Pártos szenvedélye gyakran idézte fel önmaga ellen a rombolás furiáit. Eszének, vagy szerencséjének tulajdonítsuk-e, hogy végre beharcszában is többnyire a nemzeti érdek követelményeinek tudott érvényt szerezni, hogy mindig támadtak gondviselés-szerű fiait, kik vagy szunynyadozásából felrúzták, vagy tulzó fellángolását mérsékelve, helyes irányba vezették?

Bölcs Leo nemcsak azt jegyezte fel a magyarokról, hogy „gyermekségöktől fogva lovagok s a gyalogjárást nem szeretik“, hanem azt is, hogy ez a nemzet „jugi impatiens, libertatis incapax“ azaz igát tűrni nem tud, szabadságra képtelen. Ezer éves életünk a tanu reá, hogy valóban van-e szavakban bizonyos mértéke az igazságnak, de csupán annyi, hogy a magyar csak *néha* nem tudott okosan élni a szabadsággal, igát tűrni azonban *soha sem* tudott. — Magán életét, ugyszólván egyéni alakját vonzóvá tette vele született nyájassága, meleg emberbaráti érzelme, lovagiasága és vendégszeretete, mely a vele érintkezőket rokonszenvre hangolta és gyorsan meghódította. Könnyen s gyakran könnyelműen is tárta ki egész nyílt szívét a hozzá közeledő előtt s viselete folyvást czáfolhatlan igazolása volt annak a közkeletű szólamnak, hogy „jussait nem hagyja, de ha vele banni tudnak, az ingét is odadja.“

Ezek, tisztelt közgyűlés csak töredékvonások ama nagyszerű képről, melyet ezer éves multunk tükörében szemlélünk. Árnny és fény, bú és öröm, dicsőség és szenvedés váltakozva ömlik el azon, de a nemzet önérzettel, sőt büszkén tekinthet rá mindenkor. Emberül megálltuk helyünket a népek emez örállomásán, melyre bennünket a végzet kirendelt. Erőben, számban, benső értékben csodásan gyarapodtunk s még olykori levetésünkben is erőt adott nekünk maga ez az édes hazai föld. Valóban nem üres kérdés az, hogy vajjon nem volna-e most más képe Európának, ha itt nyugat és kelet ha-

tárának érintkezése pontján, az akkor szétmállott, tehetetlen népek közt állandó államot nem alkot a magyar s föl nem fogja mindjárt, mint egy erős kőszirt, a szláv-áradat hullámain, később a török és tatárohamokat? Oh bizony nagy érdemünk maga az a nagy történelmi tény, hogy magunkat itt ezer évig fentartottuk. Ez, valamint dicsekvésünk forrása, ugy támogatója azon hitünknek is, hogy még távoli magas czélokot tűzött mi elénk a gondviselés és hosszú időt is enged még azoknak elérésére.

Mert senki sem állíthatja meg az idő ke- rekét. A haladó korszellem, ha lassan is, ha nehéz küzdelemmel is, de ellenállhatatlanul hódít és előre tör.

Ime tisztelt közgyűlés! Annyi balszerencse közt, oly sok viszály után eljutottunk állami létünk jelen magaslatára, honnan nyugodt pillantást vehetünk zivataros multunkra és elfátyolozott jövőnkre. Igazságot szolgáltatott nekünk a végzet. Küzdelmeink és szenvedéseinkért kárpótolni kezd bennünket a szabadság, melyért élni és halni mindig készek voltunk és ma is készek vagyunk.

Ime! Dús kalásztól hullámanak a békés göröngyök, melyeket sokszor vérünk termékenyített. Uj pezsgő élet, mintegy uj teremtés lendül fel a haza térein, hol előbb a szabad munkásság bilincsbe verve szunyadozott, vagy tőprekedett. A nagy szívű, jó és bölcs király és a nagy szívű lovagias nemzet végre megtalálta és megértette egymást s egyetértésökből rohamos erővel sarjad mindkettőjük hatalma és boldogsága! Három évtized alatt szinte haromszáz év mulasztását pótoltuk.

Ime! A bámuló világ mintegy tükörben szemlélheti most szellemi és anyagi haladásunk változatos képeit és mérveit. Saját szemével győződhetik meg arról, hogy ennek a nagyra nőtt és sokáig nem ismert vagy félreismert nemzetnek, mely ez áldott földön hazát foglalt, ereiben még mindig fiatal vér buzog, hogy jogos reménnyel lépi át a második ezredév küszöbét, hogy méltó letéteményese marad azon fontos missiónak, mely Európa államrendszerében a magyar nemzetre vár.

Mit rejt számunkra a jövő, nem tudjuk. Az Isten ezer év előtt is az volt, a ki ma s a világrendet most is ugyanazon törvények szerint vezeti. A vitéség, a haza és szabadság szeretete, az önmérséklet és a józan bölcsesség, őseink erényei akkor is kedvesek voltak előtte, most is kedvesek.

Ugy kell éreznünk és cselekednünk, mintha a gondviselés mindegyikünkre külön-külön bizta volna a haza sorsát. Te földműves, midőn arczod verejtékével hinted a magot a fukar földre, gondolj a hazára! — te iparos, midőn ügyesség és kezed szorgalmával a szerencsét meghódítani indulsz, gondolj a hazára! — te művész és szellemi munkás, midőn eszméidnek alakot adni törekszel és te édes anya, midőn gyermeked első rebegését hallgatod és szellemét ébresztgeted, gondoljatok mindnyájan a hazára!

Ezer év nem hiában múlt el fölöttünk. Tanít az minket és kötelez: okosan élni a szabadsággal és kellőképen érezni becsét, — óvakodni a könnyelmű elbizakodástól épúgy, mint a rövidlátó elesüggedéstől, tűrni, szeretni, keblünkre ölelni e hazában mindenkit, csak azt nem, a ki a haza ellen tör. Ezt sugják nekünk az évszázadok, ezt a dicsőült ősök szellemei, melyek most leszálltak közénk a magasból, velünk örülnek, velünk remélnek és talán bírálnak is bennünket.

Higyjük, hogy saját istenünk örökdió fellettünk, de higyjük azt is, hogy sorsunk intézését főleg önön szívünk, eszünk és akaratunk hatalmába tette le. Akarjunk élni: élni fogunk. Meghallgatja az ég szívünk közös dobogását, hogy „minden ember legyen *ember* és *magyar*, a kit e föld hord s egével betakar.“ És kegygyel tekintí zászlónkon eme tündöklő jelszavakat: isten és király! haza és szabadság!

A beszéd végeztével óriási lelkesedésben

tört ki a közönség. Nem akarta hinni, hogy már vége van a beszédnek, melynek minden szava át-meg átjárta az érzést és a gondolatot, csak tapsolt, csak éljenzett szakadatlanul.

Lévay József beszéde után dr. *Tarnay Gyula* alispán lelkesen elmondott remek beszédben indítványba hozta, hogy a vármegye közönsége hódoló feliratot intézzen a királyhoz.

A közgyűlés az indítványt magaévé tette, a felirat szövegét, melyet *Molnár Bertalan* főjegyző felolvasott, jóváhagyta.

Ezzel a közgyűlés véget ért.

Fővárosi levél.

Budapest, 1896. június 1.

„*Ki a szabadba!*“ ez a jelszó most szegény és gazdagnál egyaránt, mert mindenki a főváros fülledt légkéréből igyekszik megszabadulni és a környék üde levegőjét élvezni. Csak alig várja már a szegény burokrata, hogy eljőjjön az a „hivatalos óra“, mely megváltja a hő okozta szenvedésektől. A sétaterek és egyáltalán a zöld helyek ilyenkor tömve vannak és a legélénkebb élet tá- rul itt a szemünk elé.

A hőség elől elmenekültek a „honatyák“ is és csak a rendületlen hivek kis csoportja látogat el a képviselőházba. E kis csapat egyik leglelkesebb tagja *Herman Ottó*, a ki a képviselői kötelességtudásnak valóságos mintaképe. Ha a fővárosban tartózkodik, akkor talán bűnnek tartaná meg nem látogatni a Sándor-utcai palotát. Az utóbbi időben ritkán hallatta hangját, mivel az ezer éves ünnep érdekében a *tett* embere volt, („Ös-foglalkozás“ gyűjteménye) hanem most, hogy alkalma kínálkozott, erősen filippikázott a kormány ellen. Nem fogadta el a *kuriai bíráskodásról* szóló javaslatot, mert — ugymond — azé a bíró, a kié a hatalom. Beszédét, mint mindig, úgy most is a kormány- párt figyelemmel, az ellenzék pedig nagy tetszéssel fogadta.

Mig a mi parlamentünkben a nagy hőség daczára a tárgyalások leghiggadtanban foly- nak, addig az osztrák sógorok a nagy hőség- től valóságos lázat kapnak, a lázas agynak pedig mint tudjuk, nincs normalis működése, épen azért azokat, a szemén szedett kife- jezéseket, melyekkel *Lueger*, osztrák farkas ellenünk támad, csakis kellő értékére kell, hogy redukáljuk, mert különben még azt merné gondolni, hogy szavának a józan ma- gyarságnál sulya is van, pedig hát „beszél- hetsz jó vitéz, senki sem hallgat rád“.

Az osztrákok ez idén hozzánk rándultak le, hogy a közös ügyeket elintézzék, új tanácskozó termük a legmodernebb kényelem- mel van berendezve és valóban kényelmes ilyen termekben a közös költségeket meg- szavazni, melyek a nép vállára nehezednek. A magyar delegátusok elnöke *Széll Kálmán*, az osztrákoké pedig *Chlumetzky János* báró lett. Az ülés első napján csak a közös kor- mány terjesztette elő a közös budgetet és az ezeket magyarázó jelentéseket, az ülés- nek fontosságát csak az elnöki megnyitók adták.

Ő felsége is megérkezett vasárnap, a kora reggeli órákban, hogy részt vegyen a to- vábbi ezredéves ünnepeken, melyeknek fény- pontja a június 8-án tartandó diszfelvonu- lás lesz. Ennél lélekemelőbb ünnepélyt alig ha fogunk látni és csak sajaosan fogjuk a „*szt. korona*“ képviselőjét nélkülözni az öt megillető helyről.

A bécsi udvari körök akarták ezt, hogy így legyen és *Bánffy Dezső* br. miniszter- elnök ebbe nyugodtan beleegyezett. De hát ebbe már bele kell nyugodni, mert az ud- vari tanácsosok így akarták, pedig mennyivel szebb lett volna másképp, egy, a mint lenni kellett volna. A felvonulás előtt a *szt. ko- ronát* és a koronázási ereklyéket közszem- lére teszik ki, a melyeket jogában lesz min- denkinek megnézni, bizonyára senki sem

fogja elmulasztani megnézni ezt az ezer éves symbolumot.

Már a vidékről érkeznek vendégek erre az ünnepélyre, legkiváltképen a vidéki ifjuság tódul fel a fővárosba, a hová most a torna-verseny is vonzza, mely 2-án és 3-án lesz. A miskolczi ifjuság is megérkezett és festői egyeuruhájok által eléggé feltűnnek, csak a versenyen se maradjanak mögötte a többi intézet növendékeinek. A fővárost valószínűleg bejárják; dicsőséggel és gazdag tapasztalatokkal fognak hazatérni.

Dyck.

H I R E K.

— **Személyi hírek.** Br. Vay Béla v. b. t. t. főrendiházi alelnök, Ragályi Béla, Bottlik Lajos és Melczér Géza orsz. képviselők tegnap Budapestre utaztak.

— **Hivatalos vizsgálat.** Berczelly Jenő, a kassai kir. ítélőtábla elnöke öt napon át hivatalos vizsgálatot tartott a miskolczi kir. törvényszéknél s annak ügykezelését vizsgálta meg. A talált rend és pontosság felett *elismerésének és megelégedésének* adott kifejezést.

— **Vármegyénk és az ezredév.** Br. Vay Elemér főispán vasárnap délután értekezletre hívta egybe a vármegye bizottmányának előkelőbb tagjait, számszerint hatvanat, hogy megbeszéljék, illetve módot találjanak arra vonatkozólag, miként lehetne a vármegyei tisztviselők s egyéb alkalmazottak előtt az ezeréves ünnepet emlékezetessé tenni s módot találni arra, miszerint ők is megtekinthessék az ezredéves kiállítást. A kérdés felett élénk vita fejlődött ki, s az eredmény az lett, hogy az értekezlet elhatározta, hogy javasolni fogja a vármegye közgyűlésén, miszerint a *vármegyei tisztviselők és egyéb alkalmazottak az ezeréves ünnepély emlékére egy havi fizetést kapjanak jutalomképen.* Hiszszük és reméljük, hogy a vármegye közgyűlése, mely bizonyára tudni fogja méltányolni hivatalnokának érdemeit magáévá fogja tenni az üdvös javaslatot.

— **A Miklós — Szabó-féle bűnperben** a vizsgálatot Hubay Gyula kir. törvényszéki bíró, ki a vizsgálatot vezette, teljesen befejezte. Az érdekes végtárgyalás még e hó folyamán megtartatik.

— **Eskületétel.** Varjassy Ferencz volt miskolczi törvényszéki bíró a kassai kir. ítélőtáblához lett kinevezve. Kassán tette le az esküt a hétfői teljes tanácsülésben, a mikor is az elnök, Fekete Ödön, lendületes beszédet intézett az új tisztárhoz és egyuttal beosztotta az első polgári tanácsba.

— **Elöléptetés.** A kassai kir. főügyész Karajos Imre miskolczi fogházörmezt a III-ik fizetési osztály I fokozatába léptette elő.

— **Kinevezés.** a kereskedelemügyi miniszter Nagybereki Menszáros Zoltánt magyar államvasuti fogalmazó segédtitkári minőségben a miskolczi üzletvezetőség jogügyi osztályának főnökevé nevezte ki.

— **Győztes miskolcziak.** Budapestről távirják lapunknak: A ma megtartott torna-versenyen a miskolczi felső kereskedelmi iskola növendékei közül *bronz-érmét* nyert: Szkaliczky Kálmán III. o. t. (200 méteres futásban); Dobosi Elemér III. o. t. (kötéltornaszatban), Witthen József I. o. t. (magas ugrásban).

— **Jegyzői vizsgák.** Csütörtökön Dr. Tarnay Gyula alispán elnöklete alatt jegyzői vizsgálatok folytak, mint vizsgáló biztók L. Farkas Gusztáv árvaszéki elnök, Kovács Lajos t. főügyész, Buthy Lajos főszolgabíró, Gaszner Gyula tb. főjegyző, a pénzügyigazgatóság képviselőjében Szentmiklóssy Ödön fogalmazók szerepeltek. A jelöltek közül három oklevelet nyert, egynek vizsgája pedig nem fogadtatott el.

— **A huszonöt éves találkozó.** A miskolczi ev. ref. főgimnáziumban 1871-ben érettségi vizsgát tett tanulók, ma már deresedő férfiak huszonöt éves találkozója egyike lesz a legszébb és legmeghatóbb ünnepélyeknek, me-

lyek a folyó millennárius évben városunk falai között lefolytak. A volt tanulótlársak közül, helyesebben mondva: a még élők közül a június hó 29-én tartandó összejövetelen a megjelenésre már eddig a következők tettek ígéretet: Balogh István ev. ref. lelkész (Ede-lény), dr. Berger Ignác gyakorló orvos (Buda-pest), Básthy Béla vasuti hivatalnok (Besz-terczébánya), Bernáth József árvaszéki ün-nök (Kassa), dr. Borsodi Miksa járásorvos (Gesztely), Freund József hírlapíró (Buda-pest), Frics Ferencz kir. járásbíró (Rima-szécs), Fodor Gusztáv földbirtokos (Aba-háza, Gömörm.), Grellneth Ede vasuti mér-nök (Budapest), Haas Sándor városi főjegyző (Szepes-Béla), dr. Haas Ferencz körorvos (Péczel), Haniszko Lajos biztosítási hivatal-nok (Pécs), Horváth Bertalan ev. ref. lel-kész (Szederkény), dr. Horváth Géza kör-orvos (Büd-Sent-Mihály), Hurray László ügyvéd (Nyiregyháza), Jászay István köz-ponti főszolgabíró (Kassa), dr. Kapp Jakab gyakorló orvos (Selmezbánya), dr. Kiss Jó-zsef kir. közjegyzőhelyettes (Budapest), Krieger Aladár kapitány, honvéd zászló-aljparancsnok (Tata), Kullman Lajos fővá-rosi tanácsos (Budapest), báró Luzzénszky Zsigmond rendőrségi fogalmazó (Budapest), Lácza Károly kir. járásbíró (Szeged), Mül-ler János földbirtokos és városi alkapitány (Szatmár), Ragályi Béla országgyűlési kép-viselő (Balajt), dr. Réthy Ede gyakorló or-vos (Veszprém), dr. Róth Ignác orvos (Nagy-Kikinda), dr. Stark Mór körorvos (Ónod), Stieg-ler Kálmán ügyvéd (Liptó-Ujvár), dr. Szath-máry Béla ezredorvos (Budapest), Velbavszky Kálmán számszéki titkár (Budapest), Vadas Gyula kir. főerdész (Vajda-Hunyad), dr. Wei-ner Sándor ügyvéd (Szolnok). Tehát a városunk-ban lakó hat pályatárssal: Bodnár Dániel ügyvéd, Főzy Gyula posta- és távirda fő tisztt, dr. Horváth Bertalan ügyvéd, Lácza György megyei hivatalnok, Ruttkay Menyhért lapunk h. szerkesztője és dr. Szánthó Bertalan közkórházi főorvossal együtt már eddig is 38-an vannak, a kik a találkozás örömeiben résztvenni fognak. A mint érte-sülünk, a városunkban lakó dr. Regéczy Nagy Iméné és Szűcs Sámuelné urnókat is fölkér-ték, hogy elhunyt férjeik helyett jelenjenek meg az iskolatársak összejövetelén vegye-nek részt az ünnepély örömeiben. Szóval ez az összejövetel, tekintve az ország külön-böző részéről összeseregglő intelligens férfiakat, a kik közül a legtöbb nevével és fel-nőtt gyermekeivel jelenik meg közöttünk, érdekesnek és lélekemelőnek ígérkezik. Az ünnepély programját a helyi rendező bi-zottság a következőleg állapította meg:

Június 28-án.

1. **Fogadtatás és elszállásolás.** A nap folyamán érkező iskolatársakat s azok hozzá-tartozóit a helyi rendező bizottság tagjai a vasuti pályaudvarnál fogadják és elszál-lásolják.

2. **Ismerkedő estély.** Este 8 órakor ismer-kedő-estély a Népkert helyiségében, a hol az iskola-társakat Bodnár Dániel miskolczi ügy-véd üdvözlí.

Június 29-én.

3. **Gyülekezés.** Az ünnepélyre megjelent iskolatársak reggel 9 órakor a főgimnázium-nak abban a termében, mely 1871-ben a VIII-ik osztály terében volt, összegyűlnek s fölvonulnak az avasi templomba.

4. **Ének.** A 37. Dicséret: „Jövel szent-lélek úr Isten“ első versszaka. Ruttkay Menyhért iskolatárs orgonakisérete mellett éneklik a jubilánsok, esetleg az összegyűlt kö-zönség.

5. **Ima.** Tartja Horváth Bertalan iskola-társ, szederkényi ev. ref. lelkész.

6. **Ének.** A 37-ik dicséret második vers-zaka. Ruttkay Menyhért orgonakisérete mel-llett éneklik az iskolatársak, esetleg az össze-gyűlt közönség.

7. **A tanárok üdvözlése.** Az iskolatársak az avasi templomból a főgimnázium termébe

térnek vissza, a hol Halmy Gyula és Veskóy Zs. Jenő még életben levő tanárokat dr. Szánthó Bertalan iskolatárs miskolczi közkór-házi főorvos üdvözlí.

8. **A tanárok válasza** és a névsor felol-vasása.

9. **Disztribúció.** Déli 1 órakor disztribúció a Ko-rona fogadó termében.

10. **Kirándulás.** Délután 4 órakor kirán-dulás az Avasra.

(Találkozó hely és a rendező bizottság helyisége a „Korona szálló“).

— **Ováció.** Radvány István, a miskolczi ipar- és kereskedelmi kamara elnöke szép ovációban részesült a kamara május hó 28-án tartott ülésében. A kamarának több tekintélyes tagja, névszerint: Pfliegler Fe-rencz, az iparos szakosztály elnöke, Tibély Zsigmond rimaszombati kültag, Koos Soma, a kereskedelmi szakosztály elnöke, Prokób Antal és Kánitz Jenő egri kültag ama tá-madással szemben, mely lapunk nyílt terében Radvány István személye és eljárása ellen irányult, mindnyájan szeretetüknek, becsü-lésüknek és rendíthetetlen bizalmuknak ad-tak kifejezést. Radvány István elnök a ka-marai tagoknak eme egyhangú bizalmáért meleg köszönetet mondott.

— **Restauráció.** Városunk tisztújító köz-gyűlése e hó második felében fog megtör-ténni s legközelebb hirdette lesznek a pá-lyázatok is. A választások többnyire egy-hangulag fognak megtörténni, csak az adó-hivatali főnökség s az újonnan rendszeresí-tett II. aljegyzői állás betöltésénél lesz küz-delem, melyre legtöbb kilátása Hrebenda Béla ügyvédjelölt, lapunk volt főmunkatársá-nak, kit a választók legnagyobb része tá-mogat s kinek megválasztását ugy quali-fi-catió, mint egyéniségénél fogva a magunk részéről is melegen óhajtjuk.

— **Miskolczi tornászok Budapesten.** Az ezredéves országos torna-versenyek ma és holnap lesznek megtartva és azokon részt-ve znek az ország középiskoláinak tanulói. E napokon tehát az ország szívében együtt van a haza ifjusága, hogy versenyre kelve, bemutassa azt a testi ügyességet, melyet a szellemi kiképzés mellett elsajátított. Elragadó kép tárul a fővárosi közönség elé ez aka-lommal. Az ország ifjuságának színét-javát különböző festői egyeuruhában látja maga előtt, egy csoportban rendezett sorokban állva s fegyelmzett rendekben felvonulva. A köz-oktatásügyi kormány, amikor a torna-verse-nyek tartását elrendelte, szép és nemes esz-mét valószínűleg meg; de midőn az ezredéves ünnepélyek keretébe beillesztette a most le-folyó országos versenyt, s így alkalmat adott a vidék ifjuságának, hogy az ország fővá-ro-sába egybegyűlve, ezt megismerje s szín-ről színre láthassa felséges királyát, a ki a versenyen szintén megjelenik, a leghazafia-sabb ügynek tett jó szolgálatot. A torna-verse-nyen a miskolczi felső kereskedelmi iskola növendékei közül 50-en vesznek részt s már vasárnap délután elutaztak a fővárosba, hon-nan remélhetőleg k tüntetéssel térnek vissza.

— **A miskolczi gazdák** körülbelül hatva-nan családjaikkal együtt mult szombaton reg-gel érkeztek meg Budapestre, hogy a mille-niumi országos kiállítást megismerjék. Az érdekes csoportot, mely Budapesten nagy feltűnést keltett, Soltész Nagy Kálmán vá-ro-sunk polgármestere kalauzolta. Megmuta-tott nekik mindent, a mit látni érdemes volt. Két napig folytonosan velök volt. Együtt étkeztek, együtt mulattak s derék polgár-mesterünk arra is módot és alkalmat talált, hogy őket megvendégelje. Gazdáinkat ez a lekötölező szívesség annyira meglátotta, hogy a következő köszönő sorokat küldték be la-punk szerkesztőségéhez: *Nagyságos Soltész Nagy Kálmán* kir. tanácsos polgármeste-űrnak ama soha meg nem hálálható szíves jóindulatáért, hogy bennünket Budapesten az országos kiállításon vezérelt, bölcs tanácsá-val s szívességének egyéb jeleivel is elhal-mozott, fogadja ez uton is legmélyebb há-lánkat és köszönetünket. Miskolcz, 1896.

június 2-án. Az összes jelenvolt gazdák nevében: Csorba József, Cseh István, Kormos András, B. Szabó József, Szathmáry József.

— **A kicsinyek öröme.** A Borsod-miskolczi példány-óvodában f. é. június 4-én, milleniumi gyermekünnepély tartatik, melyre a n. t. szülőket és az ügy iránt érdeklődő gyermekbarátokat tisztelettel meghívjuk. Kezdeté d. u. fél 3 órakor. Táncz a kicsinyeknek este fél 8 óráig, 8-tól a felnőtteknek. Kedvezőtlen idő esetén 5 ére halasztatik. Mayer Irén és Futó Vilma óvónők.

— **Koholt hír.** Városunkban az a hír van elterjedve, hogy Horváth László tűzoltó-egyleti főparancsnok megválni készül ezen tisztségétől, mert a városi képviselő választások alkalmával ujlag nem választatott meg képviselőnek. Illetékes helyről felvagyunk hatalmazva annak a kijelentésére, hogy ez a hír *alaptalan, merő koholmány.* A főparancsnok úr — ki 23 év óta lelkes vezére a tűzoltó egyletnek — ilyen *kicsinyes okért* nem hagyja cserben a tűzoltó-egyletet, melynek ez idő szerint osztatlan bizalmát és szeretetét bírja. Csakis a rosszakarat gondolata ez a főparancsnok válságról szóló mesebeli hír.

— **Pót-gyakorlatok.** A miskolczi önkéntes tűzoltó egylet a jövő és következő vasárnapon gyakorlatokat tart.

— **Kirándulás.** A kir. kath. gimnázium 3. 4. osztályú növendékei tegnap tanáraik vezetésével a történelmi nevezetességű Múhi pusztára kirándulást tettek, hol rögtönzött ünnepélyt is rendeztek a millenáris év emlékére. Hazafias költeményeket szavaltak és hazafias dalokat énekeltek.

— **Gyermekek mulatsága.** Az izr. elemi iskolák fi- és leány növendékei tegnap tartották meg az „Erzsébet-kert”-ben szokott nyári mulatságukat. A sok száz piros pozsgású gyermekarc sugárzott az örömtől és pajzán kedvteléssel élvezték a szép nap örömeit. A késő délutáni órákban a szülők sokasága lepte el az „Erzsébet-kert” helyiségét s örömmel és boldogan élvezték kis gyermekeik örömeit. Vigan folyt a mulatság esti 8 óráig, a mikor a kis gyermekek hazamenve, édes pihenőre értek.

— **Jótekonycélú tánczvigalom.** Alig van magasztosabb és nemesebb cél a jótekonyság iránti lelkesedésnél. Ennek a nemes célnak érdekében rendez a miskolczi izraelita fiatalság f. hó 18-án jótekonycélú tánczvizalmat a Népkert helyiségében s a tiszta jövedelmet az izr. népkonyha javára fogja fordítani. Sokkal magasztosabb és szebb a cél, semhogy az bővebb ajánlatra szorulna és sokkal inkább ki van fejlődve városunk művelt közönségében a jótekonyság iránti lelkesedés, semhogy szükségesnek tartanók a bőszavú ajánlgatást. Utalunk egyszerűen a mulatságra, mely f. 18-án lesz s kiegészítésül egy pillantást vetünk a multba, melynek példája után nemcsak vidám, de fesztelen kedélyhangulatra is számíthatunk.

— **Majális.** A rakaczi és krasznik-vajdai földbirtokosság f. évi május hó 30-án sikerült majális rendezett. A mulatság Probszt Károly főrendezőse s Szentimrey Aladár, dr. Vécsey Mátyás, Vinczler István, Hubay Bertalan és Lehotay Elemér főrendezőse mellett egyike volt a legkitünőbbnek. Hogy milyen lelkesült volt a hangulat, bizonyítja az a körülmény, hogy másnap reggeli 8 órakor még a tánczravagyó s pihenni nem akaró fiatalság járta a ropogónál ropogósabb tánczokat. A kedélyes és pompás mulatságon ott volt a vidék szépe, kik közül a következők nevét írta fel jókedvű tudósítók: Probszt Olga és Ilma, Szakady Etel és Anna, Szegy Margit, Ilona és Mariska, Hosztek Vilma, Kuspay Elza, Légrády Ilka stb. A házi asszony szerepét Probszt Károlyné vitte.

— **Juniális.** A miskolczi református leánynevelő intézet növendékei ma, azaz június 3-án tartják tavaszi tánczvizalmukat a Lövölde-Népkert lombos fái és illatos virágai között. Városunk intelligens közönsége körében igen élénk érdeklődés nyilvánul e mu-

latság iránt, s így a sikert biztosnak tekintethetjük. Belépti díj: személyjegy: 50 kr. családjegy: 1 frt. Ismételve felhívjuk a közönség figyelmét ezen élvezetesnek ígérkező tánczmúlatságra.

— **Szabdalábon.** Pollacsek M. fakereskedőt, ki a miskolczi Takarékegyet kárára elkövetett váltóhamisítás miatt mai napig a miskolczi kir. ügyészség börtönében vizsgálati fogságban volt — védőjének, Hollman Károly kassai ügyvéd kérelmére a kir. törvényszék — kellő biztosíték mellett — szabadlábra helyezte.

— **A sebes hajtás áldozata.** Borzasztó halállal mult ki az élők sorából Csomós Bertike, Csomós Bertalan polgártársunk másfél éves gyermeke. Tegnap délelőtt az utcán játszadozván, egy örületesen száguldó kocsikerekei alá került. A szenvedett súlyos sérülések következtében, tíz percznyi kínos szenvedés után az ártatlan kisded kiszervezett.

— **Gyilkosság.** Harsányban vasárnap délután Horváth Jenő gazda ember, sógorát, Garai Károlyt meggyilkolta, amiért ez őt folyvást üldözte.

— **A szeszies italok poharazása.** A reklamációknak nagy tömege arra indította apénzügyminisztert, hogy módosítsa a szeszies italok poharazását és nyílt edényekben utczán át való elárúsítása tárgyában kibocsátott régebbi rendelkezését. A kizárólagos italmérsi jogosultság ugyanis ez az év első napjával megszűnven, a kereskedők és szatócsok, különösen azok, kik a mult év végéig a kizárólagos jog bérlőinek engedélye alapján a poharazást és a nyílt edényekben az utczán át való elárúsítást gyakorolták, tömegesebben folyamodtak ujjabban a miniszterhez azért, hogy eme jogositványok gyakorlásában továbbra is megmaradjanak. A miniszter kénytelen volt beismerni, hogy ötezer lélekszámon alóli községekben is foroghatnak fenn oly körülmények, melyek a kereskedőknek és szatócsoknak ily jogositvánnyal való ellátása mellett szólnak. Számos oly község hivatkozott arra is, hogy a fogyasztási adókat abban a reményben váltották meg, hogy a kereskedő és szatócs-kimérések száma nem lesz apasztva, mire nézve biztatást is nyertek a pénzügyi közegektől. Mindezekre való tekintettel s a belügyminiszterrel egyetértésben megengedte legközelebb a pénzügyminiszter, hogy a) azokban a községekben, hol a mult év végéig a szeszitalmérés jog kizárólagos alapon volt biztosítva s azt az idei évtől a község váltotta meg, vagy vette bérbe arra az időre, míg eme jogot a község fogja birni, megadassék a poharazásra s nyílt edényekben való elárúsításra jogositvány mindazoknak a kereskedőknek és szatócsoknak, akik ezt a mult esztendőben tényleg gyakorolták, habár a község lakossága ötezer lelken alól van is; b) hogy mindenütt megadassék erre az engedélyt azoknak a kereskedőknek és szatócsoknak, kik eme jogositványt már az állami italmérsi jövedék életbelépte előtt is gyakorolták s annak gyakorlásában — habár a kizárólagos jogbérlő engedélye folytán is — a mult év végéig megmaradtak. Az engedélyeket a pénzügyigazgatóságok saját hatáskörükben adhatják ki, természetesen csak akkor, ha az illetékes közigazgatási hatóság a folyamodók személye, vagy helyisége ellen nem emel kifogást.

— **Egy asszony regénye.** A közigazgatásnak nincs érzeke a regényformák iránt. Csak úgy megírta hat kurta sorban ezt a szerelmi drámát is, mintha egy elveszett marhajárlatról, vagy távollevő hadkötelesről lenne szó. Félegyházáról körözteti Pantoin Juon a feleségét, aki már a harmadik asszonya volt. Tizenhét éves a menyecske és mint a szeméyleírása mondja: a szeme fekete, az orcája szabályos és szépnek mondható. A gyermekasszony másfél év alatt háromszor hagyta el az urát, de mindig visszatért hozzá, türve ütletet, szitkot, gyalázatot, csak hogy a pólyas gyermekét láthassa. Hanem most

negyedszer úgy szökött el mellőle, hogy magával vitte az ő édes babáját is. És most a szürke papir vízi hatóságtól hatósághoz: kerestetik egy asszony, akinek a szeme fekete, a haja is fekete, az orcája szabályos és szépnek mondható.

* **Hetenként pénteken** maradék-kiarúsítás feltűnő olcsó árak mellett, továbbá a tavaszi idényből fölmaradt elegáns és a legdivatosabb ruhakelme leszállított árak mellett adatnak el: *Dancz József* divatkereskedésében Miskolczon.

— **Megayczukrászdájában** kapható *Merisette* kitűnő üdítő ital 1 adag 12 kr, valamint nagy választékban a legfinomabb bonbonok.

— **Zephir.** Persze, nem a mythologiai, hanem finom ruha Zephir, továbbá francia batiszt, creton, Raye-Jacouett, mohair, lustre, Pongis-selyem és más remek dolgokat láttunk *Dancz József* divatárnyuzletében. Köztudomásu dolog, hogy *Dancz* ur a helybeli kereskedőket mindig az újdonságokkal megelőzi, a t. hölgyek pedig en együtt értenek velünk, ha azt mondjuk, hogy nevezettnek legjobb *izlése van.*

CSARNOK.

Ezredéves ünnepély Sársfalván.

— Sársfalvai tudósítók levele. —

május 25.

Tekintetes Szerkesztő ur!

Községünkben — a hogy a költő mondaná — a Kárpátoktól az Adriáig szóló nagy-szerű és magasztos milleniumi ünnepély folyt le. Ott volt mindenki, csupán csak *Csepű* János harangozó, a helybeli dalkör elnöke, maradt az ágyában, mivelhogy a harmadnap hideg rázta.

A mozgalom a Retek-tér felé irányult, ahol a milleniumi fácskák valának elültetve. Az ünnepély kezdetén a dalkör a telkesedés riadó zajában dalolta el mindent tulharsogó erővel és tüzzel a „Bányamester” „zaj nicht böze” keringőjét.

Ezután *Jámbor* Máté főtisztelendő ur tartott szónoklatot a néphez, melyben édes hazánk multját adta elő néppárti kutfőkre és az *Ajzig* Iczig házának kerítésére támaszkodva. A kutfők szilárdak voltak, míg ellenben a kerítés az évek hosszú sorának és a főtisztelendő ur természetnek sulya alatt leroskadt és a derék *Jámbor* Máté derekával a milleniumi facsemeték derekára esett.

Dura Dani tanító ur fenkölt szellemű nője elragadtatva jegyezte meg, hogy:

— A tisztelendő ur bukása lilium-hullás volt!

Egy sajnálatos incidens azonban megzavarta az ünnepélyt.

Ugyanis *Grünfeld* Lipót katolikus-köri elnök állott fel ezután szólásra.

Midőn azonban azt mondta, hogy:

— Ezer éve birjuk már e földet . . .

Bunda József közbekialtott:

— Birodám az öreg apád majd megmondom mijét.

Grünfeld Lipót ingerülten vágta vissza a közbekialtónak:

— Hát az öt köblös földem kutya?

Ezen ismételt fölvetett nagyfontosságú kérdés heves vitát idézett elő, melyben két részre oszlott a közönség. A vita folytatására a kerítések léczdarabjai kevésnek bizonyultak s így az érdeklődés különösen a milleniumi csemeték felé irányult, a melyeknek gyökere vége igen alkalmas eszköznek vált be.

Legutólsó pontja az ünnepélynek a fehér-ülő áldozása volt.

Mivel az utóbbi időkben Sársfalván fehér csikók nem láttak napvilágot, a község előjárósága Csüri Bence csősznek, „Nagy idők tanuja” nevezetű lovát bemeszeltette patyolatfehérre. Táltosnak három szavazattöbbség-

gel *Bunda Józská* választotta meg, mivel hogy neki három sor foga legyen.

Azonban a taglóra nem volt szükség, mert az élemedett áldozat a nagyámu néző közönség részvételtjes kiáltása mellett ki-lehelte párját hűdés következtében. Az elő-siető *Tályog* Dávid állatorvos már semmit sem konstatálhatott, mert *Bunda Józská* rokonsága a drága, hült tetemetek széthordta és cigánypecsenye czimén elfogyasztotta.

Ezzel véget is ért a magasztos ünnep, melyek emlékeit minden sárfalvi ember ki-törülhetetlenül fogja szívében és hátán viselni, amíg magyar él a földön.

Maradok a szerkesztő urnak hazafias üd-vözlettel hű munkatársa

Kuczura Gábor
hírlapíró, ev. ref. kurátor.

Hogyan teremtette az Isten az embert!

— Szenzációs leleplezés. —

Irta: *Mártonffy Imre.*

A bibliának igaza van, mikor azt mondja, hogy Isten az embert földből, agyagból teremtette; miért nem az égből, azért, hogy tervei valamiképpen körül ne fogják az ég-gömböt. Nem teremtette levegőből, nehogy keblét a villámlás és mennydörgés szétrepeszse. Tűzből se, nehogy szomszédjának fejére izzó parazsat hintsen; vízből se teremtette, hogy sima arcát a szívben fészkelő szörnyek és utálatos állatok ne fedjék be. Hanem teremtette földből, hogy legyen jótékony, mint a föld, mely gazdag ereivel elberitja a magányos és rejtett zugokat; hogy legyen háladatos mint a föld, mely az elvetett kicsiny magocskákból, melyet neki ajándékozunk, tisztesen fizet vissza; hogy engedelmes legyen mint a föld, mely azt, kinek keblét a fájdalom marcangolja, meg-

ajándékozza a könyörületesség forrásával, hogy legyen hű mint a föld, ha kedvese: a nap elhagyja, az özvegyek fekete fátyolát arcára huzza, a virágok ajkait bezárja s ha a nap ismét visszatér, üde harmatesőp-pekkel, gyémánt örömkönyvekkel fogadja, melyeket éjjel sirt fájdalomában!

És midőn az ember készen vala, az angyalok a szeméhez illesztettek az égből egy darabot, hogy világosan lásson, a füléhez egy kevés levegőt összes hangjaival és ajkaira a tűzből egy lángocskát leheltek és szívét a tenger tiszta vizének csöppjeivel öntözték meg.

Azért van az emberi szívben oly gyakran apály és dagály, azért adja át csöppjeit a szív mint könyveket a szem egének.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. Kontz Miklós.

Helyettes szerkesztő és lapkiadó:

Ruttkay Menyhért.

Borszéki forvív

idei töltésű;

a szén-savas ásványvizek királya.

Ajánl

Máhr Károly és Bodnár Gyula

kizárólagos főraktáros,

mint a legegészségesebb ásványvizet több tekintélyes orvos urak által ajánlva; továbbá kapható minden előkelő fűszerüzletben, gyógytárban és vendéglőben.

Miskolczon

ALBERTH EDE

33 év óta fennálló

fűszer- s vegyeskereskedése

előhaladt kor miatt, kedvező feltételek mellett

átadó.

Az áru részletekben is jutányosan eladó, mely után az üzlethelyiség tartozékaival kiadó.

Kerékpár-raktár.

Van szerencsém a szőlőtulajdonos urak figyelmébe ajánlani a legjobbnak bizonyult

szőlőpermetezőimet,

a használtakat napi használatra adom.

Méhészet-kedvelőknek ajánlok műlépet, rajfogó sapkát, keretfogót és minden e szakba vágó kellékeket.

Sportkedvelőknek legkitünőbb

kerékpárokat

u. m. Kayser, Regent, Helical-Premier és Curjelt, valamint minden egyes alkatrészeket, gyermek három kerekeket.

Ajánlom továbbá dusan felszerelt

vas-raktáramat,

vadász- és halász-czikkeket, Norton és ásott kutakat, villanycsengő berendezéseket, gépszijakat, kenőszelenczéket, ahhoz süritett géppenőcsöt, olasz-kendert, tisztító-csepűt, asbest pakolást s egyéb gépjavitáshoz szükségeseket.

Tisztelettel

Merkli Gyula.

Szőlőpermetező.

Könyvkötészet és díszműgyár:

Gedeon és Társa

Miskolcz.

Albumok és hódoló föliratok

a legfényesebb kivitelben.

Dísz-, könyvtári, iskola-, iroda- és zenemű-kötések.

Ügyvédek és jegyzők számára törvénykönyvek erős kötése.

Fasciculusok és irománytartók.

Orvosok számára szolid vénykönyvek és block-ok készítése.

Mérnökök és építészek számára

térképek és tervrajzok fölhúzása simán és összehajthatóan.

Kereskedelmi könyvek a legpraktikusabb minták szerint.

Amateur- és liturgia-kötések.

Himzések izléses montirozása. — Dísz- és kereskedelmi dobozok gyártása. — Arany- és ezüst fénynyomda. — Emlék-szalagaranyozás. — Étlap- és ujságtartók, kirakat és reclam-táblák készítése.

Gyors, pontos és olcsó kiszolgálat.

Alólirottak bátorkodunk a nagyérdemű közönség figyelmét

a Chr. Weyrauch & Co.-féle gyorsan száradó és szagtalan

BORSZESZ PADLÓFÉNYMÁZRA

felhívni. — Ezen fénymáz a legjobb padlómaázoló szer, **gyorsan szárad, szagtalan, igen tartós és mosható is.** Kapható tisztán szín nélkül, továbbá sötét és világosabb színekben. 1 kilós üveg ára 1 frt 20 kr., 1/2 kilós üveg ára 60 kr.

Főraktár Miskolcz és vidékére

Weidlich Pál mag- és fűszerkereskedésében a „fekete kutya”
MISKOLCZON.

Tisztelettel Chr. Weyrauch & Co.

Csödtömegeladási hirdetemény.

Váradi Mór miskolci kereskedő csödtömegében a végleges választmány az 1896. év május 28-án tartott ülésében a csödtömeghez tartozó összes ingóságoknak u. m. a leltárban feltüntetett különféle rőfös árúk, női ruha szövetek, szőnyegek és divatcikkek, bolti és gázvilágítási berendezés és házi bútoroknak ajánlati verseny útján való értékesítését határozta el.

Elkülönített ajánlat teendő a csödleltár 1—1009. t. al. felvett 28586 frt beszerzési és 15583 frt 42 kr. becsértékű rőfös árúk, női ruhaszövetek, szőnyegek és divatcikkek, továbbá a csödleltár 1010—1011. 1013—1019. 1021—1024 és 1026. tétel al. felvett 1337 frt beszerzési és 266 frt becsértékű üzleti berendezésre, valamint a csödleltár 1012. t. al. felvett 150 frt beszerzési és 40 frt becsértékű tűzmentes szekrényre, a csödleltár 1020. t. al. felvett 150 frt beszerzési és 30 frt becsértékű gázberendezésre, a csödleltár 1025 t. al. felvett 100 frt beszerzési és 25 frt becsértékű két darab külső bolti lámpára és a csödleltár 1027—1061. t. al. felvett 67 frt beszerzési és 143 frt 03 kr. becsértékű bútorokra. — Megjegyeztetik, hogy mindazon tárgyakra, melyekre elkülönített ajánlat teendő és csak azok megvétele czéloztatik mint önálló ajánlat külön-külön is figyelembe vétetik.

Az ajánlatok 50 krös bélyeggel ellátva kellően lepecsételve **1896. év június 10-től** legkésőbb

1896. év június 15-ikének délelőtti 12 órájáig

tömeggondnok kezébe adandók be s azok elfogadása fellett a csödválasztmány 48 óra alatt fog határozni.

Az ajánlattevő egyidejűleg köteles az általa megvenni szándékolt ingók becsértékének 10%-át, vagyis az árúknál 1558 frt 34 krt, az üzleti berendezésnél 26 frt 60 krt és így tovább készpénzben vagy ovadékképes papírban letenni, különben ajánlata figyelembe nem vétetik.

Az ajánlattevőt beadott ajánlata feltétlenül kötelezi, a csödválasztmány azonban a legmagasabb ajánlat elfogadásához sincs kötve s fentartja magának a jogot az ajánlatok el nem fogadása vagy kedvezőtlenése esetén a csödtömeget tetszése szerint vagy azonnal foganatba veendő szóbeli verseny vagy másként értékesíteni.

A csödválasztmányt az áru minősége, mennyisége és a leltár helyessége tekintetében felelősség nem terheli.

Vevő köteles a vételár felét ajánlata elfogadásakor azonnal, a másik felét legkésőbb 24 óra alatt tömeggondnok kezébe lefizetni, a mikor is jogositva lesz az árúkat átvenni.

Azon vevőnek, ki az egész áruraktárt megvette, megengedtetik, hogy a közadós üzlethelyiségét 1896. év július 25-ig bezárólag elárúsításra vízteher nélkül használhassa, a mely idő letelte után köteles az üzlethelyiséget, a bolti és gázvilágítási berendezést sértetlen és rendes állapotban felelősség terhe mellett, a tömeggondnok, illetve tulajdonosnak rendelkezésére bocsátani

A bolti és gázvilágítási berendezést vevők csak 1896. jul. 26-án vehetik át, azon határozott kikötéssel, hogy a csödválasztmány az átadásból kifolyólag semmi felelősséget el nem vállal.

A vételi illeték vevőt terheli.

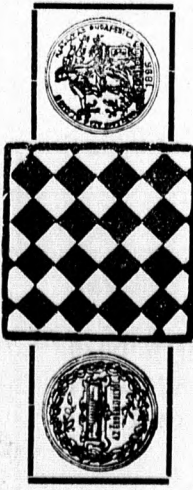
A csödleltár és az áruraktár tömeggondnoknak közbenjöttével a hivatalos órák alatt megtekinthető.

Azon ajánlattevő, ki a feltételeknek eleget nem tesz, bánatpénzét a csödtömeg javára elveszti és azonkívül az okozott kárért is felelős.

Kelt Miskolczon, 1896. május 31.

Dr. Klein Ignác

ügyvéd, mint vb. Váradi Mór csödtömeggondnoka.

Sartory Oscar
cement-technikus fiókja
Miskolczon, Buza-tér 24. sz.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni arról, hogy az építési évad kezdetével minden a cementiparba vágó munkákra jóállás mellett vállalkozom.
Továbbá ajánlom — csak a nálam kapható jó hírnevű

cementeket.
Valódi perlimoosi és oppelni
Portlandcement,
horfókban á 200 kilo és zsákokban á 100 kilo, Gr. **Rooni lábatlani Roman-cement** zsákokban á 80 kilo, hiteles súlymennyiségért kezeskedem.

Kiváló tisztelettel

Sartory Oscar
cement-technikus fiókja Buza-tér 24. szám.

NYOMATOTT GEDEON ÉS TÁRSA KÖNYVNYOMDÁJÁBAN MISKOLCZON.

Gedeon és Társa
könyvnyomdájában

valamint

könyvkötészetében

egy-egy jó házból származott ifjú

tanulóul

felvétetik.